

De Vriendenkring

*Maandblad van de Nederlandse Quakers,
het Religieus Genootschap der Vrienden*
92e jaargang nr. 6, juni 2021

Palestijns meisje in huis waar aan toeristen onderdak geboden wordt. Inclusief toerisme of geengageerde pelgrimstocht in Bethlehem. (zie artikel over Pelgrimeren met een missie)

De Vriendenkring

ISSN: 0167 – 3807

Maandblad van het Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)

Abonnementsprijs: Nederl.: **€30,00 per jaar**

Europa en Wereldwijd **€75,00 per jaar**

Email abonnement (PDF) €5,00 per jaar

Deze Vriendenkring is gedrukt op milieuvriendelijk papier met deze drie certificaten

Het gebeurt helaas weleens dat abonnees vergeten te betalen. Maak daarom van de betaling van het abonnement een periodieke overmaking.

Bankrekening: (IBAN) **NL65 TRIO 0212 3772 64** t.n.v. Quakers te Driebergen met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'. Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U

Nieuwe abonnees, adreswijzigingen en betalingen email:
vriendenkringredactie@gmail.com

Redactieleden:

Eindredactie: Sytse Tjallingii, Van Nispensingel 5, 8016 LM, Zwolle, tel. 038-4608461/06-40030923.

Email: vriendenkringredactie@gmail.com,

Schrijver: Hylkia Nieuwerth

Redactielid: Els Ramaker

Correctie: Hylkia, Els en Frieda Oudakker.

Voor abonnees met gezichts- of leesproblemen was er een gesproken versie van De Vriendenkring. Als je hier behoefte aan hebt neem dan contact op met de redactie.

Kopij voor De Vriendenkring is heel erg welkom voor de 15^e van iedere maand! (Tenzij anders afgesproken).

De Vriendenkring staat in kleur op de website, waar je nog een schat aan aanvullende en actuele informatie over de Quakers vindt. Bezoek daarom geregeld de Quaker website:
www.Quakers.nu

De Nederlandse Quakers hebben, naast de website quakers.nu (waarop de Vriendenkring te vinden is), een Facebookpagina “Quakers Nederlandse Jaarvergadering” voor berichten en een besloten Facebookgroep “Nederlandse Jaarvergadering” voor onderling gesprek, ook met Vriendenkringabonnees. Lid word je met de betreffende knop op facebook.com/groups/820840817925912

In dit nummer:

<i>Herinnering</i>	3
<i>Van de redactie</i>	4
<i>Quakersamenkomst</i>	5
<i>Moedig en hoopvol worden</i>	6
<i>As it bears no evil in itself</i>	7
<i>Geen kwaad</i>	8
<i>Het Vredespaard</i>	9
<i>Leven na de dood?</i>	10
<i>Klasse-privilege en ik</i>	13
<i>De Geest van God aan het werk</i>	19
<i>Raad van kerken in Bennekom</i>	21
<i>Mijn weg naar de Quakers</i>	22
<i>George Fox in Ulverston</i>	23
<i>Raad van Kerken</i>	24
<i>Pelgrimeren met een missie</i>	25
<i>Pelgrimeren met een missie (2)</i>	28
<i>Algemene Vergadering</i>	29
<i>Wanneer stel jij je kameel beschikbaar?</i>	31
<i>Vrede scheppen</i>	32
<i>“Je voelt je een crimineel”</i>	34
<i>“Luister naar elkaar!”</i>	35
<i>Vrienden in het hele land</i>	38
<i>Waar zijn Quakerbijeenkomsten?</i>	39
<i>Algemene Vergadering 2018</i>	40

Herinnering

Als je dat nog niet gedaan hebt, zou je dan je abonnement op de Vriendenkring willen betalen?

Voor Nederland is dat: **€30,00 per jaar**

Voor Europa en Wereldwijd **€75,00 per jaar**

En voor een Email abonnement (PDF) €5,00 per jaar

Bankrekening: (IBAN) **NL65 TRIO 0212 3772 64** t.n.v. Quakers te Driebergen met vermelding van 'Abonnement De Vriendenkring'. Voor buitenland: (BIC) TRIONL2U

Maak van je betaling van het abonnement een periodieke overmaking, dan hoef je er niet meer aan te denken.

Van de redactie

Ik heb vanmorgen de online stille samenkomst bijgewoond en ervaren hoe sterk de stilte ons samen brengt. De oeroude elementen waaruit we zijn opgebouwd bij elkaar geven het vuur en licht waar ook het Bijbelverhaal van Pinksteren over gaat. Wat een energie, een spirituele kracht die mensen van heel verschillende komaf kon samenbrengen. Deze geestkracht was zo sterk dat hiermee het Christendom en ook de andere godsdiensten konden ontstaan en miljarden mensen kracht geven. In het artikel over de dood vertelt William Penn dat George Fox op het einde van zijn leven de dood als een vrij onbelangrijke overgang beleefde, omdat zijn geloofservaring zo sterk was. Indrukwekkend! Ik merk bij mijzelf dat de angsten zo snel opkomen dat het me snel in oordelen en boosheid doet verdrinken. Dan is er werk aan de winkel. Stilte, gesprekken, lezen, in de natuur verwonderen over wat leven is, dat allemaal heb ik dan nodig om weer wat vergeving van mijzelf te ontvangen en vredesgedachten te ontwikkelen.

Mijn gedachten en gevoelens zijn de laatste weken sterk bij onze Palestijnse en Israëliische vrienden geweest. Wat een angst om getroffen te worden door raketten en bommen. En dan de dode kinderen, de gewonden wat een verdriet en wat een angst! Wat ik nog het moeilijkste vond is de vraag wat beweegt de kolonisten en de Israëliische regering hun aanhang om Palestijnen hun huis uit te zetten waar ze generaties lang in gewoond hebben. Dat was de aanleiding tot al het geweld. Het trieste resultaat: Aan de Palestijnse kant vielen vele malen meer slachtoffers en gewonden dan aan de Israëliische kant. Ook de materiële schade is aan de Palestijnse kant vele malen groter. Natuurlijk heeft iedere bewoner in deze regio recht op een veilig bestaan. Of het 'recht op zelfverdediging' van staten hieraan bijdraagt is de grote vraag.

Wat nodig is, en dat valt van een afstand natuurlijk makkelijk te zien, is verbinding, vergeving, vriendschap en wederzijds begrip. Het niet meer steunen van extremisme, ophouden met geloven in wapengeweld en een sterk geloof in vrede voor allemaal. Het artikel over Pelgrimeren met een missie is mooie stap in de goede richting. Ook het artikel onze privileges is essentieel, omdat het ook gaat over de ongelijke verdeling van vaccinaties in de wereld. We hebben nog een sterker geloof en een grotere inspanning nodig om tot een rechtvaardiger wereld te komen.

Ik hoop dat deze Vriendenkring een klein stapje mag zijn op weg naar een Vriendenkring waar alle mensen en de natuur van deze aarde als gelijkwaardige Vrienden bij horen.

Sytse Tjallingii

Quakersamenkomst

Citaat van de maand juni, ingezonden en vertaald door Willem Furnée

*Luister en keer je in stille aandacht naar binnen
wees stil en kalm in hart en ziel.*

*Bekommer je niet om je denken
en je zult gewaarworden
hoe de goddelijke levensbron in jou
je geest op het Licht richt.*

*Daarom wees stil en laat varen
je eigen gedachten, je eigen streven,
je eigen zoeken, je eigen verlangens
je eigen hersenspinsels.*

stille samenkomst van Quakers

*Rust in de innerlijke goddelijke levensbron en laat varen
je wijsheid
je slimheid,
je intellect,
je scherpzinnigheid
je behoedzaamheid.*

*Wees open en oprecht tegenover de Eeuwige,
zonder enig eigenbelang na te streven.*

*Wees inschikkelijk
en je zult in de geest de Eeuwige tot je horen spreken.*

*Wees je bewust van je innerlijke levensbron
en je zult niet langer verstrikt raken in woorden.*

George Fox 1624-1691

Tekst ontleend aan: Truth of the Heart - An anthology of George Fox selected and annotated by Rex Ambler 2006

Moedig en hoopvol worden

Gedachten door Thea Droog

Overweging 29

“Ben je in staat het ouder worden moedig en hoopvol te benaderen? Tref, indien mogelijk, tijdig maatregelen voor je verzorging, opdat je anderen niet onnodig belast. Ouderdom kan in toenemende mate gebreken en vereenzaming met zich meebrengen, maar de oude dag kan ook rust, ont-hechting en wijsheid brengen. Bid dat je ook in je laatste levensjaren in staat mag zijn nieuwe wegen te ontdekken om Gods liefde te ontvangen en uit te stralen.”

Ben ik in staat het ouder worden moedig en hoopvol tegemoet te treden? Ik ben nogal laconiek: que sera, sera. En als het sera overgaat in het nu, stap ik er met beide voeten in, zonder schroom, zonder te proberen het “lot” om te buigen.

Is dat moedig? Het lijkt me eerder naïef - wat niet fout is, toch?

En hoopvol heeft er niets mee te maken. Omdat ik al oud ben, weet ik ongeveer wat de neerwaartse spiraal in petto heeft.

Que sera dus maar!!

Que Sera, Sera (Wat zijn moet, zal zo zijn) is een populair lied uit 1956, geschreven door Jay Livingston (muziek) en Ray Evans (tekst).

Het lied werd het eerst gebruikt in de film *The Man Who Knew Too Much* van Alfred Hitchcock uit 1956, met in de hoofdrollen Doris Day en James Stewart. Day nam het lied op en scoorde er een hit mee in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. Van 1968 tot 1973 was *Que Sera, Sera* het themanummer van de sitcom *The Doris Day Show*.

As it bears no evil in itself

Het tiende Nayler Sonnet van Kenneth Boulding.

*IF SOUL be soil what may not grow therein ?
The indifferent ground cares not what plant it
feed
Both the good grain and the lean poisoned
weed
Out of its fecund womb their life may win.*

*Can there then be a soil that grows no sin,
That nourishes no thought of pride or greed,
And bears no plant not fruiting for the need
Of the good gardener and his humble' kin ?*

*Not in man's world, where saviours do not
save;
Where painless, glib goodwill for humankind
Serves but to rub the sores it cannot bind.*

*And Liberators leave man more a slave;
But out of furrowed heart and broken will
Ground is prepared at last that grows no ill.*

Geen kwaad

Hertaling van dit Sonnet door Erik Dries

*Stel: ons hart en hoofd zijn gevuld
met aarde.*

Wat zou daar dan in gedijen?

*Brandnetel en gifkruid van weinig
waarde?*

*Of granen, bessen en bloemen voor
de bijen?*

Het zal de grond niet interesseren.

*Maar, zou er ergens aarde bestaan
Waar het zaad van trots of begeren
niet kan ontkiemen, en zal vergaan?*

*Niet in een wereld, waar mooipratere
mensen verleiden.*

*Waar gladde praatjes van nepgoe-
roes voor zoete koek naar binnen
glijden.*

*Waar zogenaamde helpers je moge-
lijkheden beperken,
Waar woorden als niets anders dan
handboeien werken.*

*Nee, alleen in een mens die over zijn
falen heeft gereflecteerd,*

Vind je de aarde waar geen misère meer in floreert.

Het Vredespaard

Thea Droog. 2021.

*Het Vredespaard snelt door de straten
Op zoek naar stal, naar voer, naar streel,
Het briesst naar hen die willen haten
Maar kust een kind met mondfluweel.*

*Het Vredespaard voelt zich onrustig,
niet zeker van zijn plek, zijn hooi.
Niet zeker van gewenst zijn rent hij
Met twijfelpoten door zijn kooi*

*Wie hem wil vangen wijst hij af.
Wie hem wil aaien voelt ongeduld
Maar wie hem tuig en sporen gunt
Heeft zijn verlangen al vervuld.*

*Het Vredespaard wil nodig zijn.
Vredesverlangen reeds overstroomd.
Geef hem maar voer, een veil'ge stal,
Hij draagt ons, netjes ingetoomd.
Of hebben we zoiets slechts gedroomd?*

Leven na de dood?

(2e deel)

*Ingezonden en vertaald door Martin Touwen,
naar aanleiding van de gespreksgroep van De-
venter op 17 mei.*

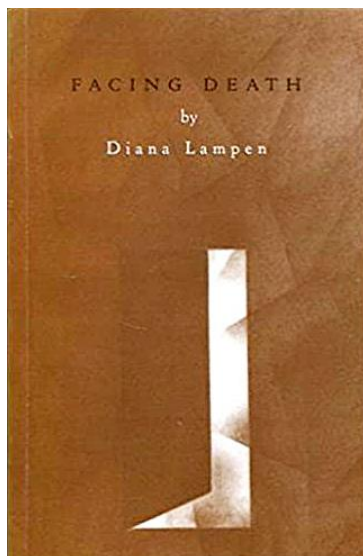
*Uit Diana Lampen 'Facing Death' 1979. Weer-
gave van de bijdragen, door de redactie.*

Ik zou het zeker niet leuk vinden als het volgende leven een soort gelukkig vakantiedorp was voor de deugdzamen. In gelijkenissen of poëtische termen, zou ik het me liever voorstellen als in een van de chassidische verhalen; daarin staat: "Wanneer een goed persoon naar de hemel gaat, is hij zo doodgevoren dat God hem duizend jaar in zijn handen moet verwarmen voordat zijn ziel zich kan openen naar het paradijs." Maar als iemand meer zekerheid nodig heeft omdat hij in wanhoop verkeert, lijkt het er vaak op dat het *meer* er is en hij het kan vinden, hoewel het niet aan iedereen op dezelfde manier zal worden gegeven.

We kunnen bijvoorbeeld lichtflitsen uit de eeuwigheid ontvangen in zeer hechte menselijke banden als we het gevoel hebben dat ze behoren tot een dimensie die verder/dieper gaat dan het dagelijkse leven. Voor Ossip Mandelstam, de Russische dichter, die een van Stalins slachtoffers werd, was "het voorbijgaande moment, het hier en nu, een groot geschenk dat hij nooit met minachting wilde afwijzen, vooral sinds het hier en nu hem de vreugde van de eeuwigheid gaf" meldt zijn weduwe Nadezhda.

Veel mensen - en dat is mij ook overkomen - ervaren van tijd tot tijd een plotseling en intens besef van iemand die is overleden. Het komt ongevraagd. C.S. Lewis beschrijft het als volgt: "Alleen al de indruk dat haar ziel even naar de mijne keek. Er was geen emotie voor nodig. De intieme vertrouwdheid was compleet, tegelijkertijd versterkend en genezend."

Een Quaker-vrouw die haar zoon verloor schreef: "In de dagen onmiddellijk na de dood van onze zoon voelde ik zijn aanwezigheid meer dan eens overweldigend. Maar in reactie op mijn verontwaardiging dat ik hem terug wilde, was ik ook verrast om hem te horen zeggen dat hij niet terug wilde gaan, dat het goed met hem ging. Dat was het laatste wat ik had verwacht, maar ik twijfel niet aan de realiteit van de ervaring."

Ik zou soortgelijke ervaringen kunnen noemen, allen zo onverwacht van aard. Dus als we weer bij onszelf komen vanuit onze aanvankelijke droefheid en schok, kunnen we opmerken dat de dood in zekere zin niet het einde was van een hechte relatie, omdat liefde deel uitmaakt van het eeuwige. Onze topervaringen hebben iets van tijdloosheid. Mandelstam, de Russische dichter, overtuigde zijn vrouw ervan dat “een dergelijke harmonie die op aarde kan worden gecreëerd, de openbaring is van de Geest die in de eeuwigheid leeft. Met andere woorden, zelfs als poëzie en muziek in deze wereld worden vernietigd, kunnen geen van beide ooit verloren gaan, omdat ze voor alle eeuwigheid zijn gevormd in een persoon die dient als een vat van harmonie.” Ik kan zeggen dat ik dit ook voel, vooral onder de indruk van de natuur en muziek. Vreugde en nieuw leven kunnen uit pijn opbloeien.

De beelden die we gebruiken om deze ervaringen te beschrijven, kunnen soms onhandig klinken - een echt gevoel kan tenslotte een slecht gedicht inspireren. Hoewel we mogen toegeven dat het hoe, wanneer, zelfs het wat van dit alles niet precies kan worden uitgedrukt, schuilt er iets van een gemeenschappelijke waarheid achter alle pogingen. Namelijk dat de essentie van het menselijk leven niet in enkelvoudige van geboorte tot dood te vatten is. Isaac Penington heeft hierover iets gezegd dat mij bijzonder dierbaar is: “De tijd is nabij, waarin de tijd niet langer zal zijn; en dan zal alles wat in de tijd een wezen had, niet meer zo blijven. We moeten allemaal naar het graf kijken, naar het stof; we moeten allemaal een eeuwige slaap slapen als de

laatste nacht komt: als we al onze ruzies begraven en ontwakken in een volmaakt leven en liefde: en dan zullen we voor onszelf en voor elkaar zijn wat we nu slechts verlangen. " William Penn vertelde over de dood van George Fox: "Zoals hij leefde, stierf hij; hij voelde in zijn laatste ogenblikken dezelfde kracht die hem had geroepen en bewaard. Hij was zo zelfverzekerd dat hij de dood overwon, en tot het laatst zo sereen in zijn geest dat de dood nauwelijks de moeite waard was om opgemerkt of genoemd te worden.

Ook nu weer een hele mooie uitwisseling van ervaringen van verlies van een partner, een kind, een geliefde, waar we nauwelijks over praten. De stilte tussen de bijdragen verdiepen de uitwisseling van onze ervaringen. Indrukwekkend om deze bijdragen te delen.

- .. *Na de dood van mijn partner voelde ik heel sterk het contact, het was goed.*
- .. *Dit is voor mij de kern van mijn geloof.*
- .. *Indrukwekkend wat William Penn schrijft over hoe George Fox omging met zijn eigen dood, wat een sterk, kracht gevend geloof!*
- .. *Het is voor mij onmogelijk om me voor te stellen hoe het zou zijn zonder tijd. Het is juist daarom een opening voorbij mijn voorstellingsvermogen.*
- .. *Hoe belangrijk is het om rust te voelen in deze wereld. Wij hebben als levenden geen onbeperkte tijd, maar na de dood wel.*
- .. *Met dit inzicht kan ik meer loslaten. Ik accepteer mijn tekort schieten.*
- .. *Schilderen zonder schaduw kan niet, leven zonder dood bestaat niet.*
- .. *Ik kan ondanks de beperkingen van deze aarde, toch de ervaring van liefde voelen.*
- .. *Bij de Quakers voel ik dit sterk. Het is een school om ervaringen op te doen die mij een 'dag-energie' geven.*

Klasse-privilege en ik

(deel 1)

Door Peter van Leeuwen

Het Quaker concern voor gelijkheid

Als Vrienden zoeken en reageren we op de goddelijke vonk in iedereen.

We weten dat ieder mens een gelijk deel is van een heilig geheel.

We proberen de systemen en houdingen te veranderen die deze waarheid ontkennen en ongelijkheid bevorderen.

Maar sommige ongelijkheden zijn zo ‘normaal’ geworden, dat ze moeilijk te ‘zien’ zijn.

Zo is ‘sociaal privilege’ een speciaal, onverdiend voordeel, dat alleen beschikbaar is voor een bepaalde groep mensen; het komt hen ten goede of is schadelijk voor anderen.

Sommigen van ons genieten privileges omdat we uit een bepaalde sociale klasse komen.

Bevoorrecht, ikke???

Probeer dit eens: hoe zou je de volgende vragen beantwoorden?

NB, bij twijfel, neig je wat meer naar ja of naar nee?

1. *De scholen waar ik als kind naar toe ging, hadden up-to-date leerboeken, computers, een hoog niveau van lesgeven en weinig storende kinderen.* (ja nee)
2. *... Als kind lieten de ouders van mijn vrienden mijn vrienden bij mij thuis spelen en slapen.* (ja nee)
3. *... Toen ik opgroeide, werd verwacht dat ik naar de universiteit zou gaan; dat werd niet gezien als een dwaze droom.* (ja nee)
4. *... Ik kan een dokter bezoeken voor een 'controle'.* (ja nee)
5. *... Als ik ziek word, kan ik onmiddellijk medische hulp zoeken en niet alleen maar hopen dat het weggaat.* (ja nee)
6. *... Ik koop zonder zorgen wat ik nodig heb en wil.* (ja nee)
7. *... Ik heb de vrijheid om te verspillen.* (ja nee)

- 8... *Ik heb de tijd, opleiding en gelegenheid om mijn innerlijk leven en mijn persoonlijke groei te verbeteren, om naar therapie, retraites en workshops te gaan.* (ja nee)
- 9... *Voor mij is het hebben van een huis, een gezond gezin en een goede carrière geen droom; het is maar een plan.* (ja nee)
10. *Ik kan me veroorloven vakmensen te gebruiken wanneer ik die nodig heb.* (ja nee)
11. *Als ik tv kijk of de kranten lees, zie ik dat mensen van mijn eigen klasse voldoende vertegenwoordigd zijn.* (ja nee)
12. *Ik kan vertegenwoordigers kiezen die een vergelijkbare achtergrond hebben als ik.* (ja nee)
13. *Ik kan met volle mond praten zonder dat mensen dit toeschrijven aan de onbeschaafde aard van mijn sociale klasse/ culturele / etnische achtergrond.* (ja nee)
14. *Als ik ervoor kies tweedehands kleding te dragen, wordt dat niet toegeschreven aan mijn sociale klasse en kan het zelfs als stijlvol worden beschouwd.* (ja nee)

Hoe heb je gescoord? Als je veel Ja hebt gescoord, profiteer je waarschijnlijk van privileges op basis van je sociale klasse. Lees dan verder!

*De aardappel-eters van Vincent van Gogh
De minder geprivilegieerde familie*

Wat is privilege?

Privilege is een speciaal, niet-verdiend voordeel of recht dat alleen beschikbaar is voor een bepaalde groep mensen en dat hen ten goede komt of nadelig is voor anderen.

Groepen kunnen worden bevoordeeld - of onderdrukt - op basis van hun leeftijd, uiterlijk, opleidingsniveau, (handicap) bekwaamheid, etnische of raciale categorie, geslacht, gender-identiteit, seksuele geaardheid, religie of sociale klasse. Al deze variabelen zijn op subtiele manieren met elkaar verbonden. Elke persoon heeft een unieke reeks privileges en nadelen.

Voorrechten op het ene gebied kunnen worden verzacht door nadelen op andere; Zo kun je als blanke arbeider het voorrecht van huidskleur hebben, maar behoren tot een zeer kansarme sociaaleconomische groep.

Vaak zijn de groepen die profiteren van privileges zich er helemaal niet van bewust. Het is als de wind: met tegenwind, moet je voor elke meter worstelen; maar met meewind voel je die wind vaak niet, maar toch beweeg je sneller dan je anders zou doen. Die wind is als een sociaal privilege: als hij met je meebeweegt, geeft die je een duwtje in de rug.

Deze 'privileges' zijn geen 'luxe', maar vaak elementaire mensenrechten; Zo kunnen bevoorrechte mensen makkelijker toegang hebben tot adequaat voedsel en onderdak, wat eigenlijk fundamentele mensenrechten zijn. Er zijn dus twee soorten 'privileges' 1) benadelen voorkomen of 2) onterecht bevoorraden.

Spirituele gaven, de geliefde gemeenschap en het verbond.

Door Emily Provance Pendle Hill Pamphlet 461, febr. 2020.

Vertaling Frieda Oudakker

2. Grote Vleugels – Onze spirituele gaven en ‘Naamgeving’.

“Als God van ons vraagt om te bouwen aan het koninkrijk van God, dan heeft God ons waarschijnlijk grote vleugels gegeven.”

De musical waarbij ik werkte heet ‘Archipelago’, van LeeAnne Hill Adams. Daarin zegt hij dat engelen “lijken op de zon die door een kristal schijnt”. Licht door een prisma. Dat is het Religieus Genootschap der Vrienden en al de verbondsgemeenschappen daarbinnen. We hebben allemaal het Licht in ons, maar het schijnt door ieder van ons verschillend. We hebben het rood en het oranje en het geel en groen, blauw, indigo en het violet. Natuurlijk is dat prachtig. Het zijn allemaal geweldige manifestaties van het Licht, allemaal weer anders. Als ze allemaal samenkomen zie je het complete spectrum. Klinkt dat niet leuk?

Behalve, in werkelijkheid is het vaak nogal zweterig en smerig. Het kost veel moeite en we stoeien wat af met elkaar. We neigen naar een gevecht over wie de groene en wie gele is - en hebben we indigo wel nodig - en wat is dat trouwens, indigo? We raken van streek, vallen over elkaar heen en schaven ‘het vel van onze knieën’.

“Ze schitteren en dansen en spelen. Het is prachtig om hen te zien. Hun vleugels zijn als regenbogen, stralend en kleurrijk..... Ze haasten zich naar je toe, handen klappend en hun grote vleugels tonend. “

Wij zijn niet altijd zo goed in het tonen van onze grote vleugels. Nou weet ik wel dat deze passage gaat over de hemel en de engelen. En niemand zei ooit dat wij engelen zijn. Maar het Quakerisme vertelt ons dat het koninkrijk van God op aarde er nú kan zijn, dat wij kunnen en moeten bouwen aan dit koninkrijk.

Theologen noemen dat de ‘gerealiseerde voleinding der wereld’: het idee dat we niet hoeven te wachten,

dat het koninkrijk er vandáág kan zijn. En als God van ons vraagt om te bouwen aan dat koninkrijk van God, dan heeft God ons waarschijnlijk grote vleugels gegeven.

Dus wat zijn die vleugels? Hoe zijn we verschillend? Hoe manifesteert het Licht van God zich in ieder van ons verschillend? Sommigen van ons zijn organisatoren. Sommigen van ons zijn bidders en sommigen zijn werkers, zorgers,

vernieuwers, provocateurs en sommigen zijn healers. En sommigen hebben een geweldig vermogen om lief te hebben.

Jan Wood, een evangelische Vriendin, heeft een groot deel van haar leven besteed aan workshops geven over spirituele gaven. Ik dank veel van mijn begrip van gaven en gemeenschap-zijn aan mijn werk bij Jan. Zij benoemt gaven in Bijbelse taal. Ze noemt er in het totaal ongeveer vierentwintig.

Hierbij een paar van mijn favorieten:

Genade. Het vermogen en verlangen om lijden te verlichten. Dat is mijn vriendin Heather. Zij pleegt mij angst aan te jagen door hongerige mannen, die zij op straat tegenkomt, uit te nodigen voor een maaltijd in het lokale fastfood restaurant. Haar drang om hun eenzaamheid en honger te verlichten weegt zwaarder dan de zorg voor haar eigen veiligheid.

Geven. Het verlangen om bezit te delen. Dat is mijn vriendin Sara, die liever alles weggeeft dan het zelf te houden. Hoeveel ze er zelf ook van houdt, het weggeven geeft haar meer voldoening.

Exorcisme. Het vermogen om te bevrijden van systemische onderdrukking. Dat zal Lisa zijn. Zij heeft de gave om patronen van een onderdrukkend systeem zo helder te benoemen, dat zij hele groepen mensen in staat stelt samen te werken aan de opheffing ervan.

En tenslotte **helpen.** O.a. het vermogen om mensen op leiderschapsposities te ondersteunen. Dat moet Joe zijn. Hij ondersteunt zó voortdurend en in stilte, dat hij zelf bijna nooit opgemerkt wordt.

Er zijn zes stappen in het goed gebruik maken van onze spirituele gaven binnen een gemeenschap. Dat zegt Lloyd Lee Wilson in 'Essays on the Quaker Vision of Gospel Order' (Philadelphia Friends Gen. Conf. 2001).

De eerste stap is **naamgeving**, eenvoudig benoemen welke kwaliteiten we bij iemand zien. Dat brengt mij bij een verhaal van Madeleine L'Engle

“A Wind in the Door”. Meg, de hoofdpersoon, keert terug naar haar middelbare school en ontmoet haar oude directeur, mr. Jenkins. Alleen is er niet één Mr Jenkins, er zijn er drie. Eén is de echte en de andere twee zijn gevallen engelen, vermomd als Mr. Jenkins. En Meg wordt uitgedaagd om de echte te identificeren.

Eén mr. Jenkins is buitengewoon vriendelijk. Hij haalt alles uit de kast om het haar naar de zin te maken. Een andere mr. Jenkins is streng en ronduit grof. Hij eist dat Meg hem aanwijst als de enige echte mr. Jenkins. Hij is buitengewoon geërgerd als Meg dat niet meteen doet. De derde mr. Jenkins maakt contact en is betrokken bij het gesprek. Hij is erg zichzelf, en dat wil zeggen iemand die niet erg warm en gevoelig is. Dit is, zoals we zullen zien, de echte Mr. Jenkins. Het doet er niets toe dat Meg niet zo houdt van mr. Jenkins. Hij is veeleisend en ongeduldig en erg weinig invoelend. En hij is nooit erg vriendelijk geweest tegen de familie van Meg. Meg zou er zelf niet voor gekozen hebben om met hem om te gaan. Maar dat doet er niet toe. Want op dat moment is het Meg's taak om mr. Jenkins te zien, echt te zien. En dat dóet ze. Ze ziet hem, noemt hem bij zijn Naam, met een hoofdletter N, en de gevallen engelen vliegen weg.

De eerste keer dat ik keek naar de lijst van spirituele gaven van mijn vriendin Jan, noemde ze mij bij mijn Naam. Ze hoefde het niet eens aan mij uit te leggen. Het was genoeg dat ze zwart op wit schreef: **apostelschap**: het vermogen en de natuurlijke autoriteit om voor groepen en organisaties van geloofsgemeenschappen te zorgen en die te leiden. Tot dan toe dacht ik dat iedere Quaker zich persoonlijk verantwoordelijk voelde voor het hele Religieuze Genootschap van Vrienden. Op dat moment, de definitie van apostelschap lezend, wist ik wie ik was.

Heb je ooit die ervaring gehad, dat je bij je Naam genoemd werd? Het gebeurt niet altijd in het kader van spirituele gaven. We kunnen bij onze Naam genoemd worden als iemand ziet hoe we in elkaar zitten. Of als iemand onze pijn herkent, of liefde voor ons uitdrukt. Voor ons als geheel. Niet één aspect van ons, of voor wat we voor ze kunnen dóen, maar voor ons wezen. Dat ze houden van wie we zijn. Dat is een krachtige Naamgeving! Ik heb het over het moment dat iemand zegt: ik weet wie jij bent. Op deze manier gekend te worden is essentieel voor ons welbevinden. Er is er Eén die ons altijd kent, en dat is God. We kunnen teruggaan naar het boek Jeremia 1:5 “Voor ik je vormde in de buik van je moeder kende ik je, en voordat je geboren werd heiligde ik je”.

God maakte ons, heiligde ons en heeft ons grote vleugels gegeven.

De Geest van God aan het werk

Hap- stil-snap in Zwolle, woensdag 12 mei, door Marlies Tjallingii

Ons uitgangspunt is eenvoudig een overweging 7 vertaald uit Quaker Faith and Practice.

Wees je bewust van de geest van God die aan het werk is bij je gewone activiteiten en ervaringen van jouw dagelijkse leven. Geestelijk leren gaat je hele leven door, en vaak op onverwachte manieren. Er is overal om ons heen inspiratie te vinden, in de natuur, in de wetenschappen en kunsten, in ons werk en onze vriendschappen, in ons verdriet en in onze vreugde.

Sta je open voor nieuw licht, uit welke bron dan ook?

Overweeg je nieuwe ideeën met onderscheidingsvermogen?

Uit Advices and Queries, Faith and Practice 1.02 No 7.

Samen online, met een kleine groep. Eén van de deelnemers voelt zich uitgenodigd om bij ons in huis binnen te komen. Ik heb in mijn mailbericht zoiets geschreven als: je kunt gewoon binnenkomen (denkend aan binnen komen online). Wat fijn dat hij kwam, want hij had al heel lang niet meer meegedaan. We hebben een extra computer en hij kan online meedoen. We houden afstand van elkaar.

We eten een hapje, voor de één een volledige maaltijd, voor de ander inderdaad een hapje of een kopje thee of koffie. Dan lezen we de overweging, de vertaling van de Engelse tekst.

Er komen vragen boven:

Wat of wie is God?

Waar ervaar ik het goddelijke?

Rutger Kopland praat over God als: "iets misschien"

Terwijl we samen zijn, zit één van ons in de tuin en de mussen klinken mee, we horen het gesjirp van de mussen. Wat een mooi geluid van deze sociale vogels.

Ervaren we God ook in de rijkdom van de natuur? In de scherpe en de kruipende boterbloemen. De paardenbloemen die zich richten naar de zon.

De verwondering die we ervaren en die we kunnen uiten in het woord AWE wat ontzag en verwondering betekent. Het is ook de klank van dit woord: AWE.

We kunnen ons opgetild voelen door het goddelijke. Misschien kennen we dit verhaal:

Een man loopt op het strand en ziet voetstappen, vier, die van God en die van hem zelf naast elkaar. Maar op een moment dat hij het moeilijk heeft ziet hij maar twee voetstappen. Hij vraagt aan God: waar was je toen ik het zo moeilijk had? Ik tilde je op, is het antwoord!

*op het moment dat ik het moeilijk had,
zag ik maar twee voetstappen*

Dat roept een ander verhaal op:

Je mand die uitglijdt op een berg en zich vast klampt aan een tak. Hij bidt tot God: red me. God antwoordt: laat los. Dan zegt de man: is er een ander die me kan redden?

Hoe ervaren we God? Kunnen we God ervaren in onze medemens die ons ondersteunt?

Hoe ervaren we God als we verdrietig zijn, boos of bang? We hebben dan andere mensen nodig, en het is aan ons om in hen God te herkennen. We zijn allemaal stukjes van God.

Aan het eind vraag ik of de mensen nog een woord willen delen. Op dat moment hoor ik een mus die sjielp zegt. Hij voelt zich uitgenodigd!

Raad van kerken in Bennekom.

Door Joke Hofman

Sinds dit jaar zijn we met de Bennekomse Quakergroep (want het woord maandvergadering zouden we toch eens moeten vervangen, vind ik...) lid van de Bennekomse raad van kerken. Ik mag ons daar vertegenwoordigen. Ik was eerlijk gezegd een beetje vooringenomen: tenslotte valt Bennekom onder het niet al te progressieve Ede. Tot mijn verrassing tref ik in de (on-line) vergaderingen tolerante mensen met humor, die bijv. ontmoetingen met moslims organiseren. Zo is er, ook in Ede, een week georganiseerd rond het Eid Al Fitr, een beter woord voor Suikerfeest, het feest aan het einde van de Ramadan.

Een zin van de website (<https://rvkbennekom.com/>):

De Raad van Kerken Bennekom stelt zich ten doel de oecumenische verbondenheid en de samenwerking tussen de kerken in Bennekom te bevorderen.

En nog eentje:

*'Wij kunnen niet één zijn, als we elkaar niet liefhebben,
Wij kunnen elkaar niet liefhebben, als we elkaar niet kennen,
Wij kunnen elkaar niet kennen, als we elkaar niet ontmoeten'*

De vergaderingen worden goed geleid en zijn, ondanks het feit dat ik heel veel moeite heb met online vergaderingen ed., goed vol te houden.

O ja, Ede is ook een LHBT-gemeente! Dus weg met mijn vooroordelen!
Als je daarover wil lezen: <https://www.gelderlander.nl/ede/ede-wordt-regen-booggemeente-steun-aan-lhbt-ers~aeac8992>

Mijn weg naar de Quakers

Door Ad Schillemans

Als ik lees over George Fox, over het geloof *in* Jezus Christus of het geloof *van* Jezus Christus, dan geloof ik in het geloof van Jezus Christus. George ging op 'n bank van de Kerk van Ulverston staan. en riep tegen de prediker, Jezus zegt dit en de Apostelen zeggen dat, maar wat vind en zeg jezelf? Daarna was George niet meer welkom in die Kerk en daarbuiten ook niet.*

Als ik over geloofszaken praat dan ben ik ineens niet meer van deze tijd.

Eens was er een vrouw op visite. Zij was 74 jaar en vroeg mij: Ga jij nog naar de Kerk? Ik vond haar eerlijk tegenover mij.

Mijn geloof is begonnen in mijn geboortedorp Halsteren. Ik ben gedoopt in de Qurinius Kerk aldaar. Als ik met m'n opa, oma, ooms en tantes door de dorpsstraat naar de kerk liep ervoer ik een harmonie die mij al heel mijn leven omringt. Wij, m'n vader, moeder en ik verhuisden naar Bergen op Zoom, daarmee was ik die harmonie kwijt, die ik koesterde, die mij omringde. Denk aan Geert Mak, hoe God verdween uit Jorwerd. Daar is een connectie. Als ik in die Kerk zat, zag ik 'n groot kruis hangen met de gekruisigde Christus eraan. Rechts van mij hingen de kruiswegstaties. Die beelden zijn voor mij een metafoor en vormen een troost, bij mijn Parkinson en dementie. In Bergen op Zoom heb ik m'n eerste communie gedaan in 1957. Ik vond het fijn, ook m'n vormsel in Onze Lieve Vrouw van Lourdeskerk in Maastricht. Ik heb ook in het kerkkoor van de St. Petrus en Pauluskerk in Wolder, Maastricht gezongen. Maar ik werd gekleineerd door de dirigent, daarom ben ik tijdens de repetitie de kerk uitgestormd. Ik ben nooit meer teruggegaan. Ik ben nog wel misdienaar geweest. Wij zijn in 1975 getrouwd. Mijn vrouw en ik waren kerkelijk verschillend. Mijn vrouw Nederlands Hervormd en ik Rooms Katholiek. Op een gegeven moment begon ik de Heilige Mis als een soort theater te beschouwen. Ik ging naar 'n NH-dooptdienst. Die preek vond ik zo boeiend! Ik zei, tot mezelf: hier hoor ik thuis. Daar ben ik nu al 40 jaar lid van. Ik ben er zelfs 4 jaar diaken geweest, het is een laagdrempelige gemeente. Door het lezen van de boeken van Jan de Hartog, ben ik 40 jaar geleden geïnteresseerd geraakt in de Quakers. En dat ben ik nog steeds. Nu bezoek ik de online wijdingssamenkomsten. Ik vind het zalig rustig. Ik ben Jan de Hartog dankbaar.

Met Vriendengroet Ad

* zie de volgende bladzijde

George Fox in Ulverston

Faith and Practice 19.07 Verkorte samenvatting:

Margaret Fell later Margaret Fox beschrijft het eerste bezoek van George Fox aan het kerkgebouw in Ulverston:

“In het jaar 1652 behaagde het de Heer hem [George Fox] naar ons toe te trekken ... Hij ging hij naar het kerkgebouw van Ulverston. Hij verlangde dat hij de vrijheid zou hebben om te spreken. En hij die op de preekstoel stond, zei van wel. Hij zei dat Christus het Licht van de wereld was en ieder mens verlicht die in de wereld komt; en dat ze door dit licht tot God verzameld zouden kunnen worden, enz. En ik stond op in mijn bank en vroeg me af wat zijn leerstelling was, want zoiets had ik nog nooit gehoord. En toen ging hij verder, opende de Schriften en zei: 'De Schriften waren de woorden van de profeten en de woorden van Christus en de apostelen. Wat ze spraken, genoten en bezaten, hadden ze van de Heer'. En hij zei: 'Wat had dat dan met de Schrift te maken? Pas toen ze tot de Geest kwamen, bracht die hen kracht voor de Schrift. U zult zeggen: Christus zegt dit, en de apostelen zeggen dit; maar wat kun je zelf zeggen? Bent u een kind van het licht en hebt u in het licht gewandeld, en wat u zegt is het innerlijk van God?

Dit opende me zo dat het me diep in mijn hart sneed; en toen zag ik duidelijk dat we het allemaal mis hadden. Dus zette ik me weer in mijn bank en huilde bitter.”

Toen George Fox later in 1652 terugkeerde naar Ulverston, werd hij aangevallen door een menigte, aangemoedigd door Dominee Lampitt. Hij werd naar de gemeenschappelijke ruimte geslept en met stokken en knuppels geslagen. Desondanks veroordeelde

hij zijn aanvallers niet en dat maakte later zijn verwondingen licht. Zijn ware genezing was "in de liefde van God voor hen allen die mij hadden vervolgd".

Quaker Tapestry

Raad van Kerken

Meldt je aan voor de nieuwsbrief

Zoals je waarschijnlijk in je eigen mailbox hebt gezien, is gisteren de mei-editie van onze digitale Nieuwsbrief verzonden. Naar welgeteld 5765 abonnees. Dat aantal lag voorheen enkele duizenden hoger. Na onze overstap van de oude E-flits naar de huidige Nieuwsbrief dienden, , abonnees zich opnieuw actief te registreren, vanwege de in de tussentijd aangescherpte AVG. Dat heeft enerzijds geleid tot een verlies van een flink aantal abonnees, anderzijds ook tot het huidige, kwalitatief goede bestand, omdat talloze adressen die niet meer in gebruik bleken automatisch wegvielen.

Je begrijpt dat we het aantal abonnees op onze Nieuwsbrief graag zouden willen verhogen om zoveel mogelijk mensen te bereiken met onze berichten vanuit de oecumene.

De laatste Nieuwsbrief: kun je vinden op:

<https://www.raadvankerken.nl/publicaties/nieuwsbrief/>

Je kunt je hier ook als gratis abonnee aanmelden.

Met vriendelijke groet, Christien Crouwel

In de Nieuwsbrief van de Raad van mei 2021 staan de volgende interessante artikelen:

- ***NGK en GKv treden toe tot de Raad***

Op 12 mei stemde de plenaire Raad unaniem in met het verzoek van de Nederlands Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt om gezamenlijk toe te treden als geassocieerd lid. Het lidmaatschap wordt effectief vanaf 1 juni 2021

- ***Aandacht voor geweld jegens homoseksuelen***

Lees het artikel op de volgende bladzijden hierover.

- ***Oproep tot vrede***

Het Overlegorgaan Joden, Christenen, Moslims (OJCM) vraagt religieuze leiders wereldwijd om nu op te roepen tot het stoppen en definitief beëindigen van geweld in Jeruzalem. Het OJCM schrijft in de brief dat ‘Jeruzalem, de stad die door onze drie religies als heilig wordt gezien, een symbool van vrede zou moeten zijn

Pelgrimeren met een missie

Door Leo van Leijsen in de nieuwsbrief van de Raad van Kerken

Gied ten Berge heeft een boeiend en mooi proefschrift geschreven: Pelgrimeren met een missie. Het Palestijnse 'Kom en zie'-initiatief in cultuurwetenschappelijk en historisch-theologisch perspectief over pelgrimages naar wat de auteur 'het Land' noemt, Israël en Palestina.

'Kom en zie' was het motto van een wereldwijde oproep "vanuit het hart van het Palestijnse lijden" in 2009. Deze riep christenen op om pelgrimages te blijven maken naar het land van de Bijbel, maar daarbij kennis te maken met "de feiten en de mensen van dit land, zowel Palestijnen als Israëli's." De oproep drukte medechristenen op het hart "een positie van waarheid in te nemen met het oog op de bezetting door Israël van Palestijns land". Het doel is om toeristen en pelgrims te overtuigen te verblijven in Palestijnse accommodaties. En ook om Palestijnse gidsen in de arm te nemen gedurende hun reis. Op deze manier kunnen Palestijnen delen in de opbrengsten van toerisme en pelgrimages. Bovendien kunnen tegelijkertijd bezoekers ook de andere kant zien van de situatie in de regio.

Het proefschrift van Gied ten Berge biedt een grondige re-evaluatie van het initiatief uit 2009. Het boek is verdeeld in twee delen: I. De theoretische benaderingen en het empirisch onderzoek, en II. Pelgrims in historisch en theologisch perspectief.

In deel I onderzoekt de auteur het concept van de pelgrimage in de sociale en culturele studies. Hij analyseert de twee genoemde documenten en onderzoekt de resultaten van een 'Kom en zie'-pelgrimage waaraan de auteur zelf deelnam in 2013. Doel is om in de geschiedenis van de pelgrimage motieven te identificeren die vergelijkbaar zijn met het Kairos-initiatief. De 'Kom en zie'-pelgrimage heeft een bijzondere betekenis voor het specialisme van pelgrimage-studies, waarbij de multidisciplinaire benadering essentieel is om tot een verstaan van de verschillende facetten van het verschijnsel te komen. De 'Kom en zie'-pelgrimage was een onafhankelijke oecumenische groep van 16 christenen. Men bezocht conventionele Heilige Plaatsen maar ook een checkpoint bij de grens tussen Israël en Palestina, men ontmoette christelijke Palestijnen maar bezocht ook een Israëlische nederzetting op de Westbank. De 'Kom en zie'-pelgrimage heeft tot doel te komen tot vreedzaam contact tussen degenen van het Joodse, het Christelijke en het Islamitische geloof en vrede en verzoening te bevorderen. Dit in tegenstelling tot de Joodse 'Birthright-trips' en de reizen van christelijke zionisten,

die de exclusieve rechten van Joodse mensen op het land benadrukken. Bij deze reizen trekken ze a.h.w. door het land als was het een Bijbels Openluchtmuseum. Vreedzaam contact van de pelgrims met Joden, Christenen en Moslims is ook amper aanwezig.

In ‘Kom en zie’ is het ‘ik’ meer een ethisch project dat bewust wordt gericht op medemensen dan dat het een zoektocht naar het ‘ware zelf’ is. Om een adequaat verstaan te verkrijgen van de ‘Kom en zie’-pelgrimage bleek het noodzakelijk om de theologische en historische factoren te onderzoeken die het verschijnsel pelgrimage vanaf het begin van het christendom deden ontstaan.

Bethlehem met op de achtergrond twee nederzettingen van Joodse kolonisten op Palestijnse grond, bij Salomons baden bij Bethlehem (foto Sytse Tjallingii)

In deel II, Pelgrims in historisch en theologisch perspectief komen drie hoofdmotieven naar voren waarin ‘Kom en zie’ ingebed is in de lange geschiedenis van de pelgrimage.

1 Het missionaire motief van het contact met ‘levende stenen’ naast de ‘dode stenen’ van de reguliere pelgrimages.

2 Het motief van de ‘morele pelgrim’ voor wie heel het leven de ultieme pelgrimage is.

3 Het motief van verzoening. Voor het laatste motief passeren als representanten Franciscus van Assisi, Bunyan en Ignatius van Loyola de revue. De meer recente pelgrimages van de internationale rooms-katholieke vredesbeweging Pax Christi van de Tweede Wereldoorlog, met een engagement tot internationale verzoening kunnen worden gezien als voorlopers van de

‘Kom en zie’-pelgrimages. Het concept van de morele pelgrimage komen we ook tegen bij Augustinus. In recente niet-westerse theologie over de pelgrimage is de dubbele betekenis van peregrinus: pelgrim en vreemdeling, naar voren gekomen. De theologie van Augustinus is betekenisvol in zijn concept van obedientia, met zijn gehoorzaamheid aan de onbegrijpelijke wil van God. Binnen dit concept kan verzet tegen ongerechtigheid worden gecombineerd met ‘onderwerping’ aan een God. Die God kan worden ervaren in menselijke liefde, maar onkenbaar en onbegrijpelijk zijn voor de mens.

In het laatste deel van het proefschrift, ‘Balans en perspectieven’ wordt gezegd dat de uitkomst van het ‘Kom en zie’-initiatief niet

bemoedigend is binnen een in toenemende mate seculariserende westerse wereld. Maar de pelgrimages vanuit de niet-westerse wereld naar het Land van de Bijbel nemen toe in aantal. Bevrijdingstheologen in ‘the Global South’ voelen zich geïnspireerd door de theologie van het ‘Kom en zie’ initiatief. Trouwens, de stelling van een onomkeerbaar secularisatieproces in de westerse wereld is duidelijk afgewezen door Charles Taylor*. Pelgrimages zouden weliswaar meer seculier kunnen worden, maar ook manieren kunnen vinden om hun religieuze wortels te vernieuwen.

Het ‘Kom en zie’ initiatief kreeg een positieve respons van de Wereldraad van Kerken. Paus Franciscus promootte geëngageerde vormen van pelgrimage naar Israël en Palestina. Dit zijn belangrijke wereldwijde impulsen voor het ontwikkelen van godsdienstig geïnspireerde pelgrimages voor het bevorderen van vrede en gerechtigheid.

Met zijn proefschrift heeft de auteur de pelgrimages naar Israël en Palestina overtuigend geplaatst binnen het kader van de wetenschappelijke visie op pelgrimage en binnen de traditie van de pelgrimage in het christendom. Dat moet ongetwijfeld aan het bestudeerde ‘Kom en zie’ initiatief een positieve impuls geven.

* Charles Taylor is een Canadese filosoof. Hij heeft vooral bijdragen geleverd aan de politieke filosofie, hoewel hij ook bekend is voor zijn analyse van het moderne zelf.

Gied ten Berge

PELGRIMEREN MET EEN MISSIE

Het Palestijnse ‘Kom en zie’-initiatief
in cultuurwetenschappelijk en
historisch-theologisch perspectief

Pelgrimeren met een missie (2)

Door Sytse en Marlies Tjallingii

Er kwamen grote aantallen toeristen en pelgrims naar Bethlehem, voor de coronatijd, om de heilige plaatsten te bezoeken. Het grootste deel van deze mensen wordt per bus vanuit Israël aangevoerd en krijgt amper de kans om de realiteit van de Palestijnen te zien. Zie kader.

Elijah Tours & Travel – Israel & West Bank Tours

Best Value and Best Quality Daily Israel Tours

Bethlehem and Jericho Tour from Jerusalem & Tel Aviv - 1 Day \$80-

Church of Shepherd's Field, Where shepherds watched their flocks on the first Christmas Eve. We start our guided tour in the city of Bethlehem with a local Christian guide, Enjoy a refreshing stop at Olive Wood factory, a way of the living of the local families, Enjoy their hospitality, continue with our guide to Manger Square, Nativity Church, 4th Centaury Church in the place where Jesus have born.

Zo worden pelgrims/toeristen tochten aangekondigd

Op uitnodiging van het Sumudhouse van het Arab Educational Institute in Bethlehem in Palestina gaven wij in oktober 2017 een cursus aan jonge ondernemers. Deze Palestijnse ondernemers willen ook in de pelgrimage een rol spelen. Zij bieden onderdak en rondleidingen langs de plaatsen van interesse. Dat daarbij ook de voor Palestijnen belangrijke plaatsen horen spreekt vanzelf. Dat is niet alleen de muur die alles overheersend aanwezig is in Bethlehem, maar ook Bijbelse plaatsen zoals de baden van Salomon. Wij hebben toen bij twee Palestijnse families gelogeerd, die aan onze cursus deelnamen. Op de voorkant van deze Vriendenkring een Palestijns meisje van de familie waar we enkele nachten hebben geslapen. Als toeristen/pelgrims wilden we ook de gastvrijheid en cultuur van de Palestijnen ervaren en feedback te geven op wat er goed was en wat beter zou kunnen, bij de meer gebruikelijke toeristen.

Wij werden uitgenodigd voor een bruiloftsfeest in Bethlehem met onze gastheer.

Algemene Vergadering

Uit 'De Quakers' door Marianne Ijspeert

De Jaarvergadering is het hoogste besluitvormende orgaan van het Genootschap. Met het woord Jaarvergadering wordt de organisatievorm aangeduid en aldus komt de Jaarvergadering ten minste eenmaal per jaar in Algemene Vergadering bijeen. De Algemene Vergadering (AV) heeft iets feestelijks, ook voor de kinderen, die elkaar soms maar één- of tweemaal per jaar zien. Eigenlijk is de AV van oudsher het substituut voor de christelijke feestdagen. Voor zover de Quakers een kerkelijk jaar hebben, vormt de AV het hoogtepunt daarvan. In de regel wordt de AV van vrijdagavond tot zondagmiddag in een eenvoudig conferentiecentrum gehouden. De AV heeft zowel een thematisch als een zakelijk deel.

Het thema voor de Algemene Vergadering wordt in gezamenlijk overleg vastgesteld en voorbereid. Het thema voor deze AV is: *'Moge alles wat je doet gedaan worden uit liefde'*. Het kinderprogramma heeft hetzelfde thema en vaak is er een programmaonderdeel voor alle leeftijden. Voor de volwassenen wordt het thema ingeleid door een of meer sprekers en meestal en in groepjes verder uitgewerkt.

De zakenvergadering van de AV is net als de wijdingssamenkomst gebaseerd op de stilte. In de richtlijnen staat: *'Stille inkeer aan het begin en eind*

zingen en bewegen op de AV in 2018

van de samenkomst, maar ook tussen elke bijdrage is van wezenlijk belang.' Dat stilte een middel is en geen doel, is in de zakenvergadering duidelijker dan in de wijdingssamenkomst. Het doel is om in de besluitvorming zoveel mogelijk ruimte te laten voor de leiding van de Heilige Geest. De stilte zorgt allereerst voor rust in de vergadering, waardoor er ook beter naar elkaar geluisterd wordt. In een 'wereldse vergadering luisteren mensen vaak slecht naar elkaar, omdat ze tegelijkertijd bezig zijn hun weerwoord voor te bereiden.

De stilte helpt verder om vooropgezette meningen los te laten. Uiteraard is een goede voorbereiding van belang, maar die moet niet tot gevolg hebben dat standpunten tijdens de vergadering niet meer losgelaten kunnen worden. Anders kunnen er nooit nieuwe oplossingen gevonden worden. Tenslotte is het vragen om stilte ook een middel om, zo nodig, de orde te herstellen.

een diep gesprek bij het kampvuur op de AV 2019

buitenactiviteit voor jong en oud op de AV in 2019

Wanneer stel jij je kameel beschikbaar?

Door Gerard van den Dool

Lieve Vrienden,

Mogelijk is het jullie bekend, dat ik me interesseer voor de Islam. Overigens zonder m'n christelijke schepen achter me te verbranden. Weest gerust, 'k blijf Vriend onder de Vrienden. Uiteindelijk kan men de Koran slechts ten diepste bestuderen met inzicht in de Bijbel. Anders gezegd: de Bijbel is het gerecht, de Koran is de peper op of in het gerecht.

Allereerst dient men te bedenken dat Indonesië qua inwonertal het grootste moslimland ter wereld is. Maar als we de Koran onder ogen krijgen dan beseffen we de Arabische wortels van de Islam.

Nu de Islam in Nederland na het Christendom de tweede religie in omvang is, leek het me zinvol om naast Doopsgezind en Quaker ook studie te maken van de Koran. Daartoe heb ik gezocht naar een betrouwbare vertaling; de vertaling van Fred Leemhuis (hij noemt haar zelf 'weergave') kan ik warm aanbevelen! Ooit ben ik op bezoek geweest in Istanbul. Daar raakte ik onder de indruk van de architectuur van diverse moskeeën. Driemaal heb ik de Turkse moskee in Ede bezocht. Daar leerde ik dat Turkse moslims de Korantekst in het Turks bestuderen. De Koran wordt dus het meest bestudeerd in het Bahasa Indonesia.

Bijgaand verhaaltje bedoelt niets meer te zijn dan een voorbeeld van een Arabisch rekenkundig grapje. Het moge ons allen bekend zijn dat men in de Arabische wereld graag speelt met wiskunde oftewel met rekenkundige grapjes. Het volgende korte verhaaltje illustreert dat.

Een man - vader van drie zoons - ligt op sterven. Voor hij z'n laatste adem uitblaast verdeelt hij z'n bezit, namelijk 17 kamelen. De oudste zoon krijgt de helft, de middelste zoon een derde en de jongste erft een negende. De jongens kijken elkaar beduusd aan: het priemgetal 17 is namelijk helemaal niet deelbaar! Terwijl ze enigszins vertwijfeld beraadslagen, komt een voorname persoon op kameel voorbij. Hij biedt aan - gehoord het probleem - om z'n rijdier bij de 17 dieren te voegen.

Nu zijn het er 18. De oudste zoon krijgt nu 9 kamelen, de middelste 6 en de jongste 2. Samen 17 stuks!

De wijze, voorname persoon bestijgt z'n kameel en zet z'n reis met een glimlach voort.

Vrede scheppen

Door Frits ter Kuile van het Jeanette Noëlhuis

Er dreigt vanaf 2022 een nieuwe generatie kernbommen naar Nederland te komen. En Nederland doet elke herfst in NAVO verband mee met Steadfast Noon, een grote oefening met de kernbommen die op de vliegbasis Volkel en op andere bases in Europa liggen.

Wij organiseren een kleine vredesmanifestatie tijdens die oefening op woensdag 20 oktober 'at Noon', om 12 uur aan de kop van de startbaan met muziek en een picknick. Als je wil, kun je een (bij voorkeur roze) schepje meenemen om een tunneltje te graven met de intentie om onder het hek door te gaan en op de startbaan te zitten om het oefenen met kernbommen te verhinderen.

Wie wil kan meezingen, mee picknicken, en/of mee scheppen tot de politie of marechaussee je sommeren om te stoppen. Je kan echter ook na zo'n sommering verklaren dat de toekomst van onze (kinds)kinderen nu om onze inzet vraagt en dat het de agent vrij staat om je aan te houden, maar dat je rustig door scheidt. Wie weet kun je dan later voor de rechter en de samenleving verantwoording afleggen, waarschuwen voor nieuwe bommen en pleiten voor een kernwapenvrije wereld.

We vragen aan iedereen om zich ruim van tevoren aan te melden zodat we op maandagavond 4 oktober om 19:30 uur elkaar door middel van video bellen kunnen leren kennen en het verloop van deze vredesactie samen door kunnen nemen. Aanmelden kan via dit formulier:

<https://forms.gle/DzH8Ju4RCtJjTFne7>

We vragen alle deelnemers om rustig en vriendelijk te zijn bij onze omgang met de politie, marechaussee en soldaten. We hopen dat het een hoopvolle en gezellige dag wordt. Hopelijk tot ziens in Volkel!

"The greatest challenge of the day is: how to bring about a revolution of the heart, a revolution which has to start with each one of us?"

"De grootste uitdaging van de dag is: hoe breng je een revolutie van het hart tot stand, een revolutie die bij ieder van ons moet beginnen?"

Dorothy Day

We hebben een actie-idee en willen je graag uitnodigen om deel te nemen op maandag 19 juli 2021 om 11 uur op de kernwapenbasis van Büchel met muziek, een picknick en een actie van burgerlijke ongehoorzaamheid. Op de vliegbasis Büchel bij Cochem aan de Moezel liggen ongeveer 20 Amerikaanse atombommen die de komende jaren zullen worden vervangen door moderne kernwapens van het type B61-12. Rondom de luchtmachtbasis staat een opgewaardeerd hekwerk met bewakingscamera's, bewegingssensoren en een diepe betonnen fundering.

Vlak na 19 juli, van 24 - 27 juli, komen de Duitse vrienden bij de vliegbasis Buechel bijeen (<https://buechel-atombombenfrei.jimdofree.com/kalender/>) om te getuigen voor vrede.

“Je voelt je een crimineel”

Ingezonden door INLIA

Haar verhaal zou niet misstaan in de bundel die asieladvocaten aanboden aan de Tweede Kamer en de Raad van State: ‘Ongehoord: onrecht in het vreemdelingenrecht’. De bundel toont hoe de overheid vreemdelingen regelmatig net zo slecht behandelt als de slachtoffers in de toeslagenaffaire: migranten worden bij voorbaat weggezet als oplichters, de overheid houdt rigide vast aan regeltjes en de bestuursrechter controleert onvoldoende. Dona kan van alle drie meespreken.

Ze vraagt in 2010 hier asiel aan. In de oorlog in Kosovo is ze verkracht door Serviërs. Dona is nu een schande voor haar familie, zeggen haar broers: “Waarom pleeg je geen zelfmoord?” Ze terroriseren haar en slaan haar geregeld in elkaar. Als ze op haar werk ook nog bedreigd wordt, vlucht ze. In Nederland vertelt ze haar verhaal. Hoe moeilijk ook, met posttraumatisch stressyndroom.

Maar de IND gelooft Dona niet en wijst haar aanvraag in 2012 af. “Ze dachten dat ik dit verzon.” Ze huilt. “Dat doet zoveel pijn. Ik ben een eerlijke vrouw. Ze doen alsof je liegt. Je voelt je een crimineel.” De rechtbank verklaart Dona’s beroep gegrond. Dat gebeurt niet vaak. Maar de IND procedeert door en in 2013 beslist de Raad van State in het voordeel van de dienst. Dat gebeurt wél heel vaak. Niet voor niets is de bundel ook aangeboden aan de Raad van State.

Intussen heeft Dona Ylli ontmoet. Ze toont foto’s van een innig gelukkig koppel. Het noodlot slaat precies 4 dagen voor de trouwdag in 2015 toe. Ylli blijkt uitgezaaide kanker te hebben en is niet meer te redden. Binnen 7 maanden is hij dood. Dona staat op straat. Zonder inkomsten. En zonder verblijfsvergunning. De procedure voor ‘verblijf bij partner’ is eerder gestrand op de regeltjes. Daarvoor moet je nog in het land van herkomst een ‘machtiging voorlopig verblijf’ aanvragen. Maar toen kende Dona Ylli nog niet.

Een jaar na zijn overlijden lukt het haar om de draad weer op te pakken. Ze vraagt om hier te mogen blijven op humanitaire gronden. Te laat vindt de IND, en wijst de aanvraag in 2017 af. Ook het bezwaar wordt ongegrond verklaard. Voor de IND is PTSS geen ernstige medische toestand. De advocaat legt zich er niet bij neer; er loopt een nieuwe procedure. “Het was beter geweest als ik was gestorven aan corona”, zegt Dona moe. Maar de advocaat en INLIA geven de moed niet op.

“Luister naar elkaar!”

Oproep van het Joods-islamitisch netwerk Yalla!

Door Redactie Nieuw Wij 16 mei 2021

Yalla!, is het Netwerk voor Joden en Moslims in Nederland. Ze gaan alle vormen tegen van discriminatie, antisemitisme en moslimhaat in het bijzonder.

Yalla! doet een dringende oproep aan alle Nederlanders om naar elkaar te blijven luisteren. Dit doet Yalla! in een open brief, ondertekend door de co-voorzitters Fatima Akalai en Chantal Suissa-Runne en de secretaris, rabbijn Lody van de Kamp. Aanleiding is het oplaaierende geweld in Israël-Palestina.

Onder de aanhef “Lieve Nederlanders”, schrijven de bestuursleden: “Wij van Yalla!, het Netwerk voor Joden en Moslims in Nederland, willen van ons hart geen moordkuil maken. Wij staan voor verbinding tussen joden en moslims, voor ontmoeting en solidariteit. Wij roeren ons op cultureel en maatschappelijk gebied en staan voor een Nederland zonder moslimhaat of Jodenhaat.”

De rest van de brief delen wij hieronder integraal.

“Zoals aangegeven in onze visie en missie willen wij geen buitenlandse conflicten importeren. Dat neemt niet weg dat we wel ruimte kunnen bieden aan de emoties die hier spelen ten gevolge van diezelfde conflicten, zeker wanneer deze effect hebben op onze relaties en samenwerking in Nederland. Bij Yalla! zijn joden en moslims aangesloten van diverse culturele achtergronden. Sommigen hebben familie of vrienden die direct worden bedreigd door het geweld daar en anderen leven anderszins mee.

Het liefst zouden we een rechtvaardige, duurzame oplossing zien daar, waarbij compassie, gelijkwaardigheid en echt luisteren naar elkaars perspectief centraal staan

Fatima Akalai (boven) en Chantal Suissa-Runne, co-voorzitters van 'Yalla'. Yalla is een Arabisch woord dat betekent: Kom, schiet op! ; hup, snel!; vlot!

Als Yalla! betreuren wij ieder onschuldig burgerslachtoffer aan zowel de Palestijnse als Israëliëse zijde. Het liefst zouden we een rechtvaardige, duurzame oplossing zien daar waarbij compassie, gelijkwaardigheid en echt luisteren naar elkaars perspectief, centraal staan. Daarvoor is de totstandkoming van een andere politieke realiteit nodig, dan diegene die we nu al geruime tijd zien. Alleen gaan wij daar niet over.

De Belgische 'Ambassadeurs van de dialoog' ontmoeten Koningin Mathilde van België. Zij zijn eerder op een dialoog reis naar Israël en Palestina geweest.

Waar wij wel over gaan is de samenwerking tussen moslims en joden hier. Wij kunnen er zorg voor dragen dat we ons niet ingraven in de loopgraven van social media, die bewust en soms onbewust leiden tot antisemitische uitlatingen of uitingen van moslimhaat. Wij kunnen ervoor zorgen dat we joden en moslims hier, niet onterecht aanspreken op een situatie waar zij geen macht, invloed of controle op hebben. Wanneer je boos bent op de Israëliëse regering zeg dan niet “de joden...” Wanneer je boos bent op Hamas zeg dan niet “de moslims...” Naast het feit dat het de werkelijkheid geweld aandoet, want dit is geen oorlog tussen religies, creëer je daarmee een onveilige digitale of zelfs fysieke omgeving hier. Wanneer mensen zich hier machteloos voelen kunnen ze projecten of individuen steunen, die daar het verschil tussen oorlog en vrede proberen te maken en zich inzetten voor de plaatselijke bevolking, om maar iets te noemen.

We hebben elkaar nodig en moeten elkaar als minderheden vast blijven houden. Laten we hier het goede voorbeeld geven en laten we tonen waar een klein landje groot in kan zijn

Yalla! zal zich altijd uit blijven spreken voor vrede en verzoening. Binnen onze eigen invloedsfeer zullen we die woorden ook in daden omzetten. Op dit moment staan er gesprekken met vele politieke fracties gepland, om het

geweld en de bedreiging aan het adres van moskeeën, dat plaatsvond in de aanloop naar de Ramadan, te adresseren. Mochten we zien dat dergelijke situaties zich ook weer voordoen aan het adres van onze Joodse gemeenschap, dan zullen we uiteraard niet aarzelen en tot actie overgaan.

We hebben elkaar nodig en moeten elkaar als minderheden vast blijven houden. Laten we hier het goede voorbeeld geven en laten we tonen waar een klein landje groot in kan zijn. Overal waar moslims of joden worden onderdrukt of bedreigd doet ons dat verdriet. Of dat nu hier of in het Midden-Oosten is, of het nu de Oeigoeren of de Rohingya betreft. Tegelijkertijd zou de wereld een betere plek zijn wanneer iedereen zich in zou zetten in zijn directe omgeving en invloedssfeer. Van ons mogen jullie dat in ieder geval verwachten. We wensen iedereen wijsheid, compassie en vrede, shalom en salaam toe.

Afsluitend willen we dit citaat van Khalil Gibran ter overdenking meegeven: “Tussen wat wordt gezegd en niet bedoeld en wat wordt bedoeld en niet gezegd gaat de meeste liefde verloren.” Laten we daarom echt en met een open hart naar elkaar luisteren, zoals wij zelf gehoord zouden willen worden.”

*Bijeenkomst voor dialoog tussen joden en moslims in centrum Nes Ammim.
Dit oecumenisch centrum ligt ten Noorden van Haifa Israël.*

Vrienden in het hele land

Maandvergaderingen
(lokale groepen)
bijeenkomsten:

Quaker Secretariaat: Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers).

Website: quakers.nu (Peter Spreij en Marlies Tjallingii) e-mail: secretariaat@dequakers.nl.

Penningmeester Nederlandse Jaarvergadering: (Frits Nieuwerth van den Akker) Bankrek. NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers- te Driebergen.

Quaker Bibliotheek: Vossiusstraat 20, 1071 AD Amsterdam, open op afspraak 'Bibliothecaris: Marianne IJspeert, tel. 020-6125703 (06-12730475).

Quaker Literatuur: Willem Furnée; Badhuisweg 149, 2597 JN 's-Gravenhage tel.: 070-3220544, e-mail: literatuur@Quakers.nu. Bankrek.: NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers- te Amsterdam. m.v.v. Quaker Literatuur.

Amsterdamse Maandvergadering: Schrijver: Marianne IJspeert, W. de Zwijgerlaan 21-III, 1056JD Amsterdam tel. 020-6125703, e-mail: mijquak.1@online.nl Bankrek.: NL81 INGB 0004 9200 51 t.n.v. A'damse MV Quakers te Anna Paulowna.

Haagse Maandvergadering: Schrijver: Anneke Spreij, e-mail: haagsevrienden@Quakers.nu, Haagse Maandvergadering, Stadhouderslaan 8, 2517 HW 's-Gravenhage. tel. 070-3600621, Bankrek.: NL48 INGB 0001 8562 21 t.n.v. Haagse Vrienden, Quakers Den Haag.

Midden- en Zuid-Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Els Ramaker, Prinses Marijkelaan 31, 4002AT Tiel, tel. 0344 606818/0636361350, e-mail: els@ramaker.me, Bankrek.: NL67 TRIO 0197 6518 52 t.n.v. MZNMV Quakers.

Deventergroep: Inlichtingen: Frieda Oudakker 0644794366, email: friedaoudakker@gmail.com.

Noord Oost Nederlandse Maandvergadering: Schrijver: Kees Nieuwerth; Hoofdstraat 26; 9514 BE Gasselternijveen; k.nieuwerth@wxs.nl. Bankrek.: NL07 TRIO 0320 1956 51 tnv Quakers NON MV Groningen.

Quaker Hulpfonds: Schrijver vacature. Penn: Dick Meijaard, e-mail: persel@xs4all.nl. Bankrek: NL94 TRIO 0338 4113 64. t.n.v. Quaker Hulpfonds, Quakers, te Amsterdam.

Vrienden voor Brussel (VVQREA): Schrijver: Corien van Dorp, tel: 070-3867309. E-mail: vqvrea@gmail.com. Bankrek. NL93 TRIO 0391 2219 65 - t.n.v.: Vrienden van de Quakerraad te Helmond.

Vriendenkring: Per 1 jan. 2019 de abonnementsprijs van de Vriendenkring: €30,- voor Nederland en €75,- voor Buitenland (ook Europa). NL65 TRIO 0212 3772 64 t.n.v. Quakers te Driebergen met vermelding van 'Abonnement Vriendenkring'. E-mail: vriendenkringredactie@gmail.com

Waar zijn Quakerbijeenkomsten?

Wijdingssamenkomsten in Nederland en België

Gebruik de email adressen of telefoonnummers om te zien of er fysieke of online bijeenkomsten zijn.

‘Quakers en ik’: ‘Heb je vijanden lief’ woensdag 23 juni Online 19.30-21.00

Amsterdam	Iedere zondag 10.30	Vossiusstraat 20, Amsterdam, info: 020-6125703 e-mail: mijquak.1@online.nl
Antwerpen	Geen vaste tijdstippen	Info: Jan Peeters, tel.: 0032.15.24 75 10 e-mail: boekrijk@hotmail.com
Bennekom/	MiZuNe 2e en 4e zondag vd maand, neem contact op met Els Ramaker	Commandeursweg 44, 6721 ZM Bennekom e-mail: els@ramaker.me. De 2e zondag: een gesprek vanuit de stilte en daarna wijdingssamenkomst tot 11.30.
Brussel	Iedere zondag 11.00	Quaker House, Square Ambiorix 50, 1000 Brussel, tel.: 00.32.2.230 49 35
Den Haag	Iedere zondag 10.30 HapStilSnap: 1x per maand 18:15	Stadhouderslaan 8, Den Haag. Kinderen zijn altijd welkom. Graag vooraf aanmelden. Info: tel. 070-3600621 online zie de link op de website quakers.nu
Driebergen	Normaal iedere 3 ^e zondag, 10.30.	Onze kinderen verheugen zich op gezelschap! Voor informatie: 0648255846 of per mail: Quakers@marieke.nl
Deventer	Normaal 3 ^e zondag 10.30 Gespreksavond: informatie bij Frieda.	Meester Geertshuis, Assenstraat 20, Meld je aan bij Frieda Oudakker tel. 0644794366, email: friedaoudakker@gmail.com
Gent	2 ^e woensdag 20.00-en 4e zondag 11.00. Haspelstraat 37.	In het zaaltje boven vzw Trafiek, aan Pierkespark (Brugse Poort) (vooraf graag contact opnemen Quakercircels@gmail.com)
Groningen	2 ^e en 4 ^e zondag 10.30 In De Poort, Moesstraat 20, 9717JW Groningen,	Kinderen zijn welkom! Graag tevoren doorgeven aan de schrijver: Kees Nieuwerth e-mail: k.nieuwerth@wxs.nl; tel. 050-5712624
Wijhe, bij Zwolle	Eerste zondag 10.30	Wim Balijon, tel.: 0570-597170 Slotpark 77, 8131 DW Wijhe. Nu even beperkte toegang.
Zwolle	9 juni 18.00-19.30 online iedereen welkom	Hap-Stil-Snap 06-23869715, aanmelden bij Marlies marliestjallingii@home.nl

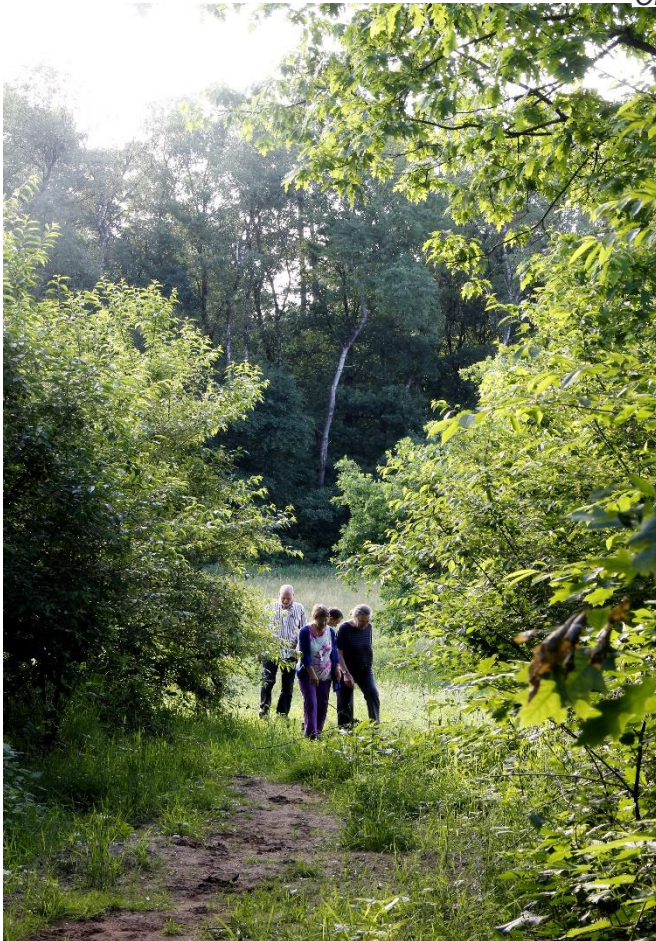
Iedere Zondag Online Wijdingssamenkomsten 10.30 iedereen (in de hele wereld) welkom, gesproken taal vooral Nederlands Gastheer: Charles Tauber. Meeting ID: 309 877 1347; Passcode: Tauber; tel.: +31 20 794 7345.

<https://us02web.zoom.us/j/3098771347?pwd=eEdtNHR5Q2pDSFpSb0dLbzJwNjhUUT09>

Algemene Vergadering 2018

Ontmoeting en uitwisseling

*natuurwandeling zon-
dag 's morgens vroeg*